

Proposta d'activitats d'educació
afectiva i sexual en clau feminista i
de drets per Educació Infantil i
Primària adaptades al context català

Document de treball. Versió 01.

Basada en una revisió en clau de diversitat i d'adaptació al context català de la guia publicada pel Ministerio de Educación de Buenos Aires:

Educación Sexual Integral: propuestas y actividades para el aula.

Guia a la que es fa referència en la proposta (ex. *Guia p. 20*) i que es pot descarregar aquí:

<https://cutt.ly/hev3EM6>

Volem expressar el nostre més apassionat agraïment a l'escola Montseny, tant a l'equip docent i a la comissió de gènere de l'AFA, com a les criatures per tota la feina realitzada conjuntament i les seves ganes de canviar el món.

Autoria: SIDA STUDI

Barcelona, 2019

Aquest document està subjecte a una llicència d'ús Creative Commons cc-by-nc_4.0. Es permet qualsevol ús de l'obra sempre que no tingui finalitat comercial

ÀMBIT	INFANTIL	PRIMÀRIA C. INICIAL	PRIMÀRIA C. MITJÀ	PRIMÀRIA C. SUPERIOR
AUTONOMIA PER LA PRESA DE DECISIONS + cohesió de grup! (equip) Obrir els límits d'allò possible (gènere) per acompanyar la construcció d'autonomia	Autonomia-autoestima-seguretat/autoconfiança-presa de decisions	Autonomia-presa de decisions. Eleccions grupals i individuals. Demanar ajuda i expressar dubtes. Gènere.	Autonomia-presa de decisions. Importància d'escollir. Suport en la presa de decisions. Pertinença al grup. Gènere.	Situacions de presa de decisions. Incidència dels missatges (dels mitjans, de les modes...). Pressió de grup. Gènere.
	<ul style="list-style-type: none"> • Portar peluix o nino de casa. Presentar-lo al grup. Com van triar el nom? (guia p.9) • Imatges de situacions on s'ha de triar (al mercat, a la biblioteca, al parc...). Parlem de triar (guia p.9) • Fer equips. Com els fem? Com ens sentim quan ens trien? I quan no? (guia p.9) • Jocs cooperatius amb equips mixtes • Treball amb fragments de vídeos (exemple a la guia p.10) 	<ul style="list-style-type: none"> • Conte: "cuando sea grande". Què puc fer i què no puc fer perquè no hi arribo? Si fossin de la meua mida, podria fer més coses sol/a? (guia p. 11) • Joc de les casetes: caseta de qui encara no en sap, qui n'està aprenent i qui ja en sap. (guia p. 11-12) • Fitxa diferents decisions: em costa/em surt fàcil (guia p. 12) • Jocs cooperatius amb equips mixtes • Racons amb jocs de nens/nenes. Fem grups mixtes de 6 i tothom ha de passar 	<ul style="list-style-type: none"> • Descripció d'una persona que ens agradi (activitats que realitza + personalitat) (guia p. 13-14) • Fem una mena d'amic invisible i li hem de deixar missatges secrets a la persona que ens toqui dient-li coses que ens agraden d'ella o coses boniques. • M'agrada molt, poc, no em deixen... targetes amb accions que s'han d'ubicar (guia p. 14) • Jocs cooperatius • Racons amb jocs de nens/nenes. Fem 	<ul style="list-style-type: none"> • Treball de l'amistat com a espai de seguretat i suport. La importància de la cura. • Relacions que ens fan bé i relacions que ens fan mal. • Vídeos sobre decisions i xarxes socials (guia p. 15) • Baròmetre: frases sobre bromes/ assetjament (guia p.16) • Jocs cooperatius

		<p>per tots els racons. (guia p. 36-37)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conte: Cua de sirena 	<p>grups mixtes de 6 i tothom ha de passar per tots els racons. (guia p. 36-37)</p>	
EMOCIONS + COMUNICACIÓ	<p>Identificar emocions bàsiques i comunicar-les. No hi ha emocions bones i dolentes.</p>	<p>Identificar les pròpies emocions i comunicar-les. Identificar les emocions dels/les altres. Comunicació assertiva.</p>	<p>Treball emocional i gestió de conflictes. Comunicació assertiva.</p>	<p>Treball emocional i gestió de conflictes. Relació emocions-decisions.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Contes sobre emocions (el monstre de colors, col·lecció emocions Ed. Baula, etc.) • Treballar amb imatges i identificar-hi emocions • Rutina a l'arribar o marxar. Comestic avui? Com he estat avui? Emocions bàsiques. 	<ul style="list-style-type: none"> • Contes sobre emocions (el monstre de colors, col·lecció emocions Ed. Baula, etc.) • Teatre o joc amb situacions. Com se senten les/els protagonistes? Com ho podrien comunicar? • Rutina a l'arribar o marxar. Comestic avui? Com he estat avui? Emocions més complexes. 	<ul style="list-style-type: none"> • El camí de les emocions: sento – necessito – actuo (comunico, faig,...) • Situacions de conflicte (targetes, teatre...). Detectem quines emocions i quines necessitats hi ha darrere dels conflictes plantejats. Busquem possibles solucions. • Rutina a l'arribar o marxar: emocions a triar lliurement. • Peli: Inside out 	<ul style="list-style-type: none"> • El camí de les emocions II: sento – necessito – decideixo - actuo (comunico, faig,...) • Rutina a l'arribar o marxar (o els divendres): assemblea emocional • Situacions de conflicte (targetes, teatre...). Detectem quines emocions i quines necessitats hi ha darrere dels conflictes plantejats. Busquem possibles solucions. • Burles, poder i emocions. • Peli: Inside out

<p>COEDUCACIÓ, DIVERSITAT I DRETS</p> <p>Comprendre els nostres drets com a eina de prevenció de vulneracions</p> <ul style="list-style-type: none"> - INFORMACIÓ - INTEGRITAT - INTIMITAT (PRÒPIA I ALIENA) - VIURE LLIURE DE VIOLÈNCIES I DISCRIMINACIONS - SER ESCOLTATS/DES I TINGUDES EN COMPTE - VIURE LA SEXUALITAT SEGONS LES PROPIES CONVICCIONS I CREENCES <p>Important explicitar la NORMA SOCIAL</p> <p>Com diferenciar conductes abusives de jocs?: petits</p>	<p>Dret a dir NO, demanar ajuda, diferenciar diferents tipus de secrets (prevenció de maltractament i violències).</p> <p>Diversitat familiar. Coeducació. Diversitat cultural.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imatges: promoure que diguin què els agrada i què no (guia p. 20) • Situacions: com diem el que NO ens agrada? (guia p. 20) • Fer dibuixos i cartells sobre els drets treballats per penjar-los. • Conte: la marta diu que NO • Contes diversitat familiar: Amar con 	<p>Dret i respecte per la intimitat. Límits i contactes corporals que ens fan sentir bé i malament. Dret a dir NO i a allunyar-se per demanar ajuda. Diferents tipus de secrets.</p> <p>Diversitat familiar. Coeducació. Diversitat cultural.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preparar una sorpresa, decidir-la jugant al telèfon. Guardar el secret (guia p. 22) • Identificar coses que NO s’han d’ocultar i que no ens agrada que ens passin. Missatge ANTI-SECRET. (Guia p. 22) • Enunciats i respostes semi-obertes: situacions que no ens agraden + 	<p>Dret a la intimitat en diferents situacions. Dret a dir NO. Demanar ajuda. Dret a viure lliure de violències i discriminacions. Com intervenim davant de vulneracions de drets? La importància del suport mutu. Coeducació. Diversitat cultural.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conte: “plumas al viento” (guia p. 26) • Videos + guia pedagògica Ajuntament Barcelona: “sentir que si, sentir que NO” (https://www.youtube.com/watch?v=sdApzsKFYfc) • Reversionem “el gall i la gallina” • Mapa del propi cos: Zones verdes, 	<p>Dret i respecte per la intimitat, pròpia i aliena, tant en el quotidià com a les xarxes socials. Dret a la intimitat i autonomia. Diferència entre intimitat i aïllament. Límits del propi cos i de les altres persones. Tolerància als contactes personals. Coeducació. Mites de l’amor romàntic. Diversitat cultural.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Treballem amb situacions sobre la seva intimitat en relació als adults: quines busquen cuidar-los i quines son una invasió? (guia p. 29) • Mapa del propi cos: zones verdes, grogues i vermelles • Situacions de vulneració de la intimitat o de discriminació a
--	--	---	--	---

amb petits, mitjans amb mitjans i grans amb grans. Si no estem jugant al mateix o si hi ha algú que no s'ho està passant bé, no és un joc.

Si identifiquem situacions: DRET a la INTIMITAT de les CRIATURES!

Posar límits a les masculinitats invasives tenint en compte que son nens i no adults: aquesta actitud aquí no és benvinguda, però tu sí.

Contrarrestar les imposicions normatives del gènere i la sexualitat hegemònics (estereotips de gènere, mites de l'amor romàntic, etc.). Atenció a com es distribueixen les tasques a l'aula.

los pelos revueltos. Ed. Bellaterra; l'Albaté (Ed. Onada Educació)

- Vídeo: la revolució de les joguines
- Conte: Les princeses també es tiren pets
- Contes coeducatius (veure: https://ajuntament.barcelona.cat/ciutatvella/sites/default/files/plenari/fitxers/guiacontes_mail.pdf)
- Contes per escoltar "Un cuento propio": https://www.youtube.com/results?search_query=un+cuento+propio

possibles respostes. (Guia p. 22)

- Contes diversitat familiar: Amar con los pelos revueltos. Ed. Bellaterra; l'Albaté (Ed. Onada Educació); els dimarts de la iaia Lola
- Conte: es de niño o de nina? (Ed Bellaterra)
- Contes coeducatius (veure: https://ajuntament.barcelona.cat/ciutatvella/sites/default/files/plenari/fitxers/guiacontes_mail.pdf)
- Activitats de cura i responsabilitat d'alguna cosa que viatja a casa: cucs de seda, tortuga, ... També pot ser alguna cosa inerta: diari del cap de setmana...
- Fem entrevistes als avis i àvies sobre

grogues i vermelles

- Situacions sobre companys que es tracten malament, que escampen secrets... Com intervenim la resta?
- Conte: Arturo y Clementina
- Conte: ¿Como era el cuento? La caperucta roja y el Lobo feroz (Ed. Bellaterra)
- Activitats de cura i responsabilitat d'alguna cosa que viatja a casa: cucs de seda, tortuga, ... També pot ser alguna cosa inerta: diari del cap de setmana...
- Treball sobre el curt: "vestido nuevo": <https://www.youtube.com/watch?v=LVDfnQPUYLY&list=PL3UvLrG7L9GVVDosj0KMP9MpSUfTDIW42>

través de xarxes socials: què podem fer? Qui està vulnerant el dret? (desculpabilitzar!)

- Videos + guia pedagògica Ajuntament Barcelona: "sentir que si, sentir que NO" (<https://www.youtube.com/watch?v=sdApzsKFYfc>)
- Llibre: el noi del vestit
- Treball sobre els insults: què ens diuen de les injustícies?
- Treball de notícies sobre estereotips de gènere (ex. Les astronautes que viatgen "soles" a l'espai)
- Debats sobre gènere i vestimenta, estereotips, bromes i homofòbia, etc. Podem utilitzar

		<p>com es repartien les feines a la seva època. Dibuixem com es fa ara a casa nostra (guia p. 35)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Contes per escoltar “Un cuento propio”: https://www.youtube.com/results?search_query=un+cuento+propio 		<p>algun vídeo curt per “disparar-los” (ex. Little-marica”)</p>
<p>COS</p> <p>Diversitat corporal com a riquesa</p> <p>Els nostres cossos son tresors de benestar i plaer, i per això és molt important cuidar-los: conèixer-los, tractar-los bé, rentar-los, fer coses que ens connectin amb el benestar i el plaer</p> <p>Incorporar el cos a l’aula, més enllà d’educació física: pedagogies del cos</p>	<p>Conèixer i anomenar les parts del cos. Tots els cossos son diferents i canvien amb el temps.</p>	<p>Conèixer i anomenar les parts del cos. Celebrar la diversitat corporal i els canvis dels cossos. Entendre el cos de manera integral, així com les seves necessitats de cura, valoració i afecte. El cos com a mitjà d’expressió de necessitats, sentiments, plaer i malestar.</p>	<p>Conèixer i anomenar les parts del cos i els genitals. Celebrar la diversitat corporal. Conèixer els canvis del cos que es donen a la pubertat (primeres menstruacions, primeres ejaculacions, canvis hormonals, ...) El cos com a mitjà d’expressió de necessitats, sentiments, plaer i malestar.</p>	<p>Conèixer i anomenar les parts del cos i els genitals amb precisió. Diferència entre els cossos i les sexualitats a la realitat i a la ficció: el porno Gordofòbia i pressions estètiques</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Conte: Gent de tota mena: un conte amb solapes • Massatge i semàfor (grups de 3?) • Cançons i jocs de moure i anomenar 	<ul style="list-style-type: none"> • Conte: el meu cos és meu • Conte: malena la balena • Jocs pessigolles i massatges. Identificar i 	<ul style="list-style-type: none"> • Conte: pessigolles • Vídeo: por cuatro esquinitas de nada (diversitat funcional i corporal) • Jocs de mímica, d’expressió corporal 	<ul style="list-style-type: none"> • Llibre: sexo es una palabra divertida • Vídeo: diferente es normal • Mural d’actors i actrius de moda, de publicitat... com son

	<p>el cos: joc de mpure el cos, el Joan petit, la polca de les pessigolles, bugui bugui</p> <ul style="list-style-type: none"> • Àlbum de fotos. Reconèixer com ha anat canviant el nostre cos (guia p. 42) 	<p>demanar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cançons i jocs de moure i anomenar el cos: joc de moure el cos, el Joan petit, la polca de les pessigolles, bugui bugui • Autorretrats • Treballem quines parts del cos tenim tapades i quines no i per què creuen que és així (guia p. 43) 	<ul style="list-style-type: none"> • Treballem a partir del videoclip Soy yo, de bomba estèreo: https://www.youtube.com/watch?v=bxWxXncl53U • Vídeos que expliquin què és la regla, per exemple: què, qui, com: tinc la regla, o no: https://www.youtube.com/watch?v=IGudq_vXRx8 • Dibuix en gran de diversos cossos. Demanem que dibuixin i anomenin totes les parts que coneguin. Què haurà canviat quan tinguin 15 anys? 	<p>aquests cossos? (prim, blancs, rics, joves, ...). Com eren els cossos “de moda” fa segles? Quina moto ens intenten “vendre”? Podríem inventar una moda que celebrés la diversitat de cossos? (altres referents).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Video: OMG: els canvis del nostre cos. https://www.youtube.com/watch?v=JI8suf7uJHg • Fem una caixa de preguntes anònimes sobre els cossos i les sexualitats
--	--	---	--	--